EXPLICACIÓ I ANÀLISI DEL PACTE DE LA MONCLOA

I.- La crisi econòmica actual.

II.- Anàlisi de la política conjuntural.

A- Les mesures de política conjuntural.

B- L'estratègia anti-crisi.

C- Tasques polítiques immediates.

D- Balanç de les mesures.

III.- Anàlisi de la política a llarg termini.

A- Mesures que afecten la base econòmica del franquisme.

B- Avaluació de les mesures.

IV.- Política de millora de les condicions de vida.

A- Mesures proposades.

B- Balanç de les mesures i propostes complementàries.

APÈNDIX : Quadres de mesures.

Novembre de 1977

I. La crisi econòmica actual

La crisi econòmica que travessen els països capitalistes ha colpit l'economia espanyola d'una forma particularment intensa. El caòtic desenvolupament dels darrers vint anys ha deixat l'economia en una situació crítica. Aquests greus desequilibris econòmics, a més d'agreujar els efectes de la crisi, constitueixen ara un fort condicionament pels possibles camins de sortida de la crisi. Cal doncs començar fent un breu resum de les principals deformacions que presenta l'economia espanyola.

El creixement espectacular dels anys seixanta i primers setanta es va fomentar exclusivament en la possibilitat d'utilitzar una capacitat d'importació pràcticament il.limitada. Els enormes ingressos per turisme, les remeses d'emigrants i la notable inversió extranjera van produir durant aquest període un volum de disponibilitats extraordinari. La persistència d'aquesta situació va fer pensar que no calia preocupar-se seriosament per augmentar les exportacions, a fi de reduir el déficit comercial. El creixement d'aquests darrers anys s'ha orientat cap a l'interior i no pas cap a l'exportació.

El sector públic ha tingut un comportament clarament ineficient i corrupte. Per la banda dels ingressos, ens trobem amb una estructura fiscal molt regressiva, on els impostos indirectes juguen el paper fonamental. A més, el frau fiscal ha assolit nivells realment intolerables, especialment en els impostos directes, que fan pensar en l'existència d'un important grau de corrupció en aquest sector de l'Administració pública. El resultat d'aquesta política fiscal és l'existència de grans desigualtats en la distribució de la renda. S'estima que el 30% de la renda total està en mans del 4% de la població més rica, mentre que el 10% de població més pobra disposa només del 2% de la renda total.

Pel que fa a les despeses, hi ha una manca de control que fa que moltes subvencions i ajuts estatals vagin a parar sovint a indústries, molts cops ineficients, en mans d'una oligarquia que actua

en estreta connivència amb el govern.Moltes empreses s'han creat per rebre ajut estatal i no pas perquè fossin eficients o necessàries ni socialment ni econòmica. Una altra de les principals fonts de descontrol és la Seguretat Social,que disposa d'uns recursos equivalents al 10% de la Renda Nacional,i que mai no ha fet públics els seus comptes. En general,podem dir que ens trobem an una situació de gran insuficiència en tots aquells serveis col.lectius (sanitat,educació, infraestructures,investigació,etc.) que haurien d'haver estat finançats pel sector públic.

L'agricultura és un dels sectors que han estat més profundament afectats pel desenvolupament dels darrers vint anys .A rel d'una política agrària conservadora i errònia,l'oferta agrària en el present és totalment insuficient per a cobrir les necessitats de la demanda. Espanya és ara un país importador de productes alimentaris.Aquestes deformacions,junt amb uns canals de comercialització quasi monopolistes que exploten tant el camperol com el consumidor,constitueixen un dels principals elements inflacionaris avui en dia.

El reduït tamany de la borsa de valors i la petita dimensió de les empreses,han provocat que el finançament es recolzés bàsicament en els crèdits a curt termini.Aquest fenomen ha tingut dues conseqüències significatives.Per una part,la capacitat de les empreses per a obtenir recursos addicionals a curt termini és molt rígida (ja que la capacitat d'endeutament a curt termini ha estat utilitzada sempre quasi al màxim). Per l'altra part,ha portat gran nombre d'empreses a dependre íntimament de la banca (s'estima que un 70% de les empreses estan controlades per la banca). Per la primera conseqüència,moltes petites i mitjanes empreses han trobat greus dificultats en afrontar les necessitats creditícies imposades per la inflació actual,que multiplica constantment llurs necessitats de capital circulant.Per la segona conseqüència,el sector industrial ha vingut actuant de forma pràcticament monopolista.

Volem afegir finalment un aspecte significatiu de l'economia en aquest darrer període. Degut a les característiques polítiques del franquisme i del post-franquisme, els responsables de la política econòmica han estat només preocupats per què l'economia "tirés endavant" a curt termini, sense pensar en les conseqüències futures d'aquesta política. Per aquesta raó, hi ha hagut un total desinterès a portar a terme polítiques que poguessin significar un sacrifici a curt termini (especialment per a les classes dominants), però que garantissin el bon funcionament de l'economia a llarg termini.

Des de l'any 1973 el conjunt de països capitalistes travessen una profunda crisi econòmica. La forta pujada del preu del petroli que tingué lloc aquell any va fer esclatar les tensions internes de les economies capitalistes. Des d'aleshores, llurs economies s'han vist sacsejades per una ràpida inflació, creixents taxes d'atur, progressiva disminució de la inversió privada i greus dificultats en la balança de pagaments en la majoria de països no productors de petroli. En el moment present, si bé la inflació ha estat reduïda, molts elements fan pensar que aquesta crisi tindrà encara una llarga durada. Els nivells d'atur són molt elevats i, especialment, la situació crítica de la balança de pagaments de gran nombre de països fa preveure que les economies capitalistes són encara lluny d'una fase d'auge.

La crisi econòmica espanyola i catalana cal situar-la, per tant, en el context d'una de les crisis econòmiques consubstancials al capitalisme, però que té unes característiques peculiars i en la que hi han intervingut de forma decisiva les confrontacions entre les principals potències econòmiques del món capitalista per a aconseguir l'hegemonia en la divisió internacional del treball.

La crisi econòmica es comença a manifestar clarament a Espanya el 1973. Des de llavors la situació ha empitjorat progressivament. La situació present pot ésser resumida en quatre trets:

- la taxa d'inflació és pròxima al 30%

- el nivell d'atur se situa al voltant del 10% de la població activa,i només una petita proporció rep subsidi d'atur

-la balança de pagaments està en crisi,inclús em les partides que tradicionalment oferien un ampli superàvit,com la balança de serveis (turisme) i la de capitals (inversió estrangera),

-inversió decreixent durant els darrers anys,que dificulta la creació de llocs de treball a mig i llarg termini.

La crisi actual és ben diferenciada de les que ha sofert l'economia en els darrers anys.En efecte,la inflació ha estat sempre un fenomen lligat amb la plena ocupació de la força de treball i amb períodes d'auge de l'economia capitalista.En el moment present ens trobem que alts nivells d'atur coexisteixen amb una ràpida inflació;la política monetària sembla tenir poc a veure amb el nivell d'ocupació i amb els preus;la inversió és molt reduïda,tot i que el tipus real d'interès és negatiu.

L'economia capitalista ja no és en cap sentit rellevant una economia de mercats competitius.En aquest sentit,el capitalisme monopolista ha suprimit els mecanismes reguladors de l'antic capitalisme,és a dir,la competència entre capitalistes per a augmentar la taxa de guany (mecanisme cruel,és cert,però efectiu,desde la perspectiva del capital),sense substituir-los per d'altres.Així doncs,sembla que la principal causa de la nova forma de crisi rau en el caràcter monopolista del capitalisme actual,on els mercats dels sectors més importants són regulats a través de preus "administratius" que permeten una perpetuació de la inflació en la lluita dels monopolis per a mantenir una taxa de guany prefixada.

El funcionament monopolista de l'economia té en el cas espanyol algunes peculiaritats que cal esmentar.En primer lloc,el caràcter altament intervencionista de la política econòmica franquista i la penetració de la banca en la indústria han reforçat i coordinat aquest procés cap al desenvolupament monopolista de la regulació econòmica.En segon lloc,i degut a les estretes interrelacions entre l'oligarquia monopolista i l'aparell administratiu de l'estat,la capacitat interventora del sector públic ha estat sistemàticament utilitzada al servei dels interessos dels sectors monopo-

listes. És d'aquesta manera que es pot comprendre com els preus oficialment intervinguts han estat precisament aquells que han crescut més ràpidament, inclús per sobre de la taxa mitja d'inflació.

Examinem ara les conseqüències d'aquesta reflexions. La primera conseqüència és que la lluita contra l'atur no ha d'ésser considerada com a antagònica respecte de la lluita contra la inflació. Sense controlar la inflació no sembla possible eliminar l'atur.

La segona conseqüència és que el mitjans anticíclics tradicionalment utilitzats (política monetària i fiscal) són ara clarament insuficients per a combatre la crisi. Tot fa pensar, i estudis recents així ho confirmen, que una política de restricció monetària no pot tenir efectes gaire substancials sobre la taxa d'inflació, la causa de la qual ha désser situada en el funcionament monopolista de l'economia.

Donada la posició de la banca en la indústria, una restricció creditícia provocaria la fallida de les empreses que encara són independents de la banca, que en molts casos no són les menys eficients.

L'objectiu a assolir a mig termini ha de ser la democratització de l'estat, és a dir, i pel que ara ens ocupa, posar fi a la utilització de l'aparell de l'estat per part de l'oligarquia monopolista. A curt termini, però, la sortida de la crisi passa per un ampli acord entre les forces polítiques democràtiques, que constitueixi el marc que permeti la intervenció correctora en alguns dels sectors monopolistes (el sector financer especialment) i la consolidació d'una entesa transitòria entre les parts que intervenen en l'economia.

Aquesta és la perspectiva desde la que cal analitzar el Pacte de la Moncloa: com a una fita important en la política de concentració democràtica que permetrà la consolidació de la democràcia i l'eventual sortida de la crisi.

II.- ANÀLISI DE LA POLÍTICA CONJUNTURAL DEL PACTE DE LA MONCLOA

A.- Les mesures de política econòmica conjuntural.

Pressupostos de l'Estat i de la Seguretat Social.

1.- El pes del Sector Públic dins del conjunt de l' economia es mantindrà constant durant 1978.

2.- a/ Les inversions estatals augmentaran en un 30% (augmentant el pes de la inversió pública respecte de la privada)

b/ L'Estat contribuirà amb 60.000 milions a l'assegurança d'atur.

c/ Transferirà 40.000 milions a la Seguretat Social per a compensar la reducció de les quotes.

3.- S'emetran 40.000 milions en Deute Públic per a finançar la construcció d'escoles, amb el que a més es reduirà l'atur .

4.- El dèficit de l'Estat no serà superior a 73.000 milions en 1978.

5.- Els impostos esdevindran més progressius en 1978, degut a l'aplicació de la Llei de mesures urgents de reforma fiscal.

6.- Les quotes a la Seguretat Social no podran augmentar més del 18% el 1978, amb la qual (cosa) es reduirà l'increment dels costos salarials.

7.- El pressupost de la Seguretat Social per a l'1.978 haurà d'ésser equilibrat.

8.- Els increments en les pensions seran més intensos per a les pensions més baixes.

9.- S'estendrà progressivament l'assegurança d'atur a tots els desocupats.

Política monetària.

10.-Les magnituds monetàries creixeran un 17% com a promig durant 1978

11.-El 1978, el recurs del Tresor al Banc d'Espanya no excedirà de 14.000 milions.

12.- a/ Les noves dotacions pel crèdit oficial no seran superiors a 190.000 milions el 1978.

b/ El crèdit oficial es canalitzarà preferentment cap a l'exportació, l'agricultura, la construcció de vivendes i la pesca. Així mateix, es donarà prioritat a la petita i mitjana empresa.

13.- Les Caixes d'Estalvi es dedicaran especialment a la petita i mitja-

na empresa.

14.- S'establiran els mecanismes necessaris per a garantir una distribució adequada del crèdit bancari entre empreses grans, mitjanes i petites.

15.- Es crearà una Subcomissió Parlamentària per al control de la política monetària i de les institucions financeres públiques i privades.

Política de preus.

16.- Es mantindrà el règim de preus controlats per a alguns productes estratègics del cost de la vida i per als preus monopolitzats.

17.- S'establirà un índex del cost de la vida especial per a les classes de renda més baixa.

18.- Les associacions de treballadors, empresaris i consumidors participaran en els òrgans de control de preus.

Política de rendes.

19.- Pel que resta de 1.977, la massa salarial a cada centre de treball no podrà créixer per sobre del 23%, de manera que si s'hi inclouen els augments per ascens i antiguitat, l'increment de la massa salarial no pot excedir del 25%. Pel que fa a 1978, aquests percentatges d'increment seran del 20% i 22%, respectivament.

20.- Si l'increment salarial excedeix d'aquest límit, quan sigui per culpa de l'acció sindical l'empresa podrà despatxar fins un 5% de la plantilla, i si no ha estat degut a l'acció sindical es suprimiran els ajuts crediticis i fiscals a l'empresa afectada. S'estableix també que en el cas de reducció de personal no serà admissible una discriminació per raons polítiques o sindicals.

21.- Suposant que la inflació en 1977 no sigui superior al 30%, si en el període desembre 1977-juny 1978 l'índex del cost de la vida puja per sobre del 11,5%, es revisaran els límits salarials esmentats en el punt 19.

22.- Es recomana que almenys la meitat de l'augment salarial es distribueixi a cada empresa de forma lineal .

23.- Es millorarà la informació periòdica sobre els resultats de l'empresa i es difondrà entre els treballadors.

Ocupació.

24.- a/ ~~Abans del 1er de novembre~~ es prendran mesures que garanteixin la prestació eficaç i rigorosa de l'assegurança d'atur.
b/ L'Estat donarà un subsidi equivalent a la meitat de la cotització a la Seguretat Social per cada nou lloc de treball ~~per~~ joves, i estimularà la contractació de joves, a fi d'estimular llur contractació.

25.- S'autoritza la contractació temporal de joves per un període màxim de 2 anys.

Des d'ara ens referirem a les diverses mesures pel seu número del 1 al 25.

B.- L' ESTRATÈGIA ANTI-CRISI DEL PACTE DE LA MONCLOA.

L'objectiu fonamental de les mesures conjunturals del Pacte de la Moncloa és la lluita contra la inflació. Hem argumentat abans que en l'actualitat és impossible de resoldre el problema de l'atur (sobretot a mig i a llarg termini) sense atacar simultàniament la inflació. És evident, però, que aquesta lluita contra la inflació no pot ésser a qualsevol preu, en termes d'atur o de disminució del nivell de vida. En aquest sentit, les mesures del Pacte formen una combinació entre els diversos objectius, amb la que no hi estem en greu desacord. En efecte, no sembla que hi hagi altra forma de sortir de la crisi que concentrant els esforços per a reduir progressivament la taxa d'inflació, bo i procurant el mínim impacte sobre l'atur i sobre la capacitat de compra dels salaris.

La nostra activitat política s'ha de dirigir a fer complir els acords, a elaborar propostes progressistes que especifiquin els nombrosos punts ambigus del Pacte, a lluitar per mesures que complementin els acords del Pacte i que siguin el més favorables possible per a la classe treballadora.

Resumint molt, direm que els elements esencials de la política conjuntural del Pacte són els següents :

1.- Es parteix d'una concepció de la crisi com a caracterizada per una inflació de costos (principalment salarials),a la que s'hi ha arribat degut a una política monetària i creditícia de caràcter "permissiu"

2.- En conseqüència,el camí de sortida de la crisi es veu fonamentalment en :

-disminució dels costos salarials reals (mesures 6 i 19)

- una política monetària i creditícia restrictiva (mesura 10)

-Tot això ve acompanyat per nombroses mesures que pretenen augmentar l'eficiència del sistema i "redistribuir" els costos de la crisi (mesures 5,8,9,22 i 24)

En el text no hi ha cap mena de justificació sòlida que "provi" la raonabilitat d'aquesta diagnosi.El principal argument és que en el període 1974-77 la política monetària ha estat permissiva i que,per tant,si es vol reduir la inflació,aquesta ha de ser restrictiva.És ben cert que la política monetària ha estat permissiva,però l'element fonamental en aquest període és que no hi ha hagut cap política .L'argument, doncs,manca de qualsevol base raonable.

L'altre element de l'anàlisi és que la inflació és de costos. En particular,que els salaris han crescut desproporcionadament durant aquests darrers anys.La base d'aquesta afirmació torna a ésser bastant confusa:el creixement de la participació dels salaris en la Renda Nacional.Ja hem repetit en diverses ocasions que hi ha molts elements que expliquen tant la participació creixent dels salaris dins de la Renda Nacional (caldria tenir en compte els increments degutsa l'augment del pes relatiu de la població assalariada respecte de l'activa,així com d'altres components del cost salarial:Seguretat Social i l'impost sobre el Rendiment del Treball Personal- els quals augmenten llurs pesos relatius en períodes inflacionaris) com l'augment aparent del salari mig (pels increments relatius de la Seguretat Social del IRTP,i pel fet que l'atur és molt més important en els sectors amb salaris més baixos- agricultura,tèxtil,etc- i en les categories més mal pagades,així com per pràctica eliminació de les hores extraordinàries). El text no demostra, doncs,que la inflació hagi estat "provocada" per demandes excessives dels treballadors,ni en tot cas a quins sectors i a quines categories ha passat.

L'argument de la "culpabilitat dels salaris", però, no és realment essencial. El punt crucial per a la pertinència de l'estratègia del Programa és el creure que si disminueix el cost real del treball es reduirà paral·lelament la puja de preus. La lògica que hi ha al darrera és que el Programa procurarà la moderació dels increments de preus i que la restricció salarial té com a funció el mantenir la taxa de guany (cal suposar que amb la intenció de reanimar la inversió privada).

El Programa ofereix dos camins per a moderar l'augment de l'índex de preus:

- el control directe dels preus dels productes més importants en la cistella de la compra i dels sectors monopolitzats (mesura 16)
- la moderació de la demanda efectiva.

L'experiència dels darrers anys demostra inequívocament que els preus controlats per l'Administració han tingut un creixament més ràpid que el promig dels preus. Per tant, no cal esperar que aquesta forma d'actuació tingui cap efectivitat anti-inflacionària, si no és sotmesa a un control democràtic molt rigorós.

Pel que fa a la manipulació de la demanda efectiva, aquesta pot ésser moderada, bé directament reduint la despesa pública, bé indirectament. En decidir que el pes relatiu de la despesa pública respecte al PIB es mantindrà constant, el Programa desestima la possibilitat d'actuar directament sobre la demanda (mesura 1).

Les actuacions indirectes sobre la demanda efectiva compreses en el Programa són de dos tipus:

a/ les restriccions salarials (on hi cal afegir l'efecte contractiu dels impostos sobre les rendes disponibles dels assalariats) que possiblement produiran una reducció de la demanda de consum (mesures 19 i 20).

b/ les restriccions monetàries i creditícies, que provocaran nombroses fallides, amb la correspondent reducció de demanda (bàsicament de béns intermitjos i de capital)-mesura 10.

Aquesta estratègia de reduir la demanda, per via de restriccions de caràcter monetari, té algunes implicacions que cal discutir

breument. En principi, hom prefereix un sector públic que augmenti constantment el seu pes dins de l'economia i, per tant, ha de veure favorablement que la reducció de la demanda es faci per via monetària i no per reducció de la despesa pública. En el present cas, però, cal tenir en compte algun s dels desavantatges que en principi presenta l'estratègia escollida pel govern. Si la reducció de la demanda efectiva es fes per moderació de la despesa pública, seria el sector públic el que d'alguna manera dirigiria l'impacte concret d'aquesta política: sectors i empreses afectades. Ara bé, si la reducció de demanda efectiva es fa essencialment per restriccions monetàries i creditícies, són els grans bancs els qui decidiran quines empreses faran fallida i quines no (en aquest sentit, la mesura prevista en el Programa d'orientar l'estructura del crèdit entre empreses grans, mitjanes i petites és pràcticament irrellevant) -mesures 14 i 15 . Donat que el sector financer és precisament un dels més clarament monopolitzats, aquesta estratègia pot portar, d'una part, l' extensió del control de la banca sobre àmplies zones del sector industrial i, d'un altra part, que les empreses que resultin en fallida no siguin precisament ni les menys eficients (tant econòmica com socialment) ni les que tinguin menys futur. Per tant, és de la màxima importància que el control sobre els crèdits donats pel sector bancari sigui realment eficaç.

A més , els efectes que aquesta via de reduir la demanda pot tenir sobre el nivell d'atur són difícils de calcular, però hom creu que l'increment de l'atur pot fàcilment ésser superior al previst en el Programa.

De qualsevol manera, la qüestió fonamental és si aquesta reducció de la demanda pot efectivament moderar la puja de preus. L'experiència que ara tenim és que la inflació persisteix, i s'accelera tot i que la capacitat productiva està ja molt infrautilitzada. Per tant, tot fa pensar que una moderada reducció addicional en el nivell d'activitat no tindrà gaire èxit en frenar la taxa d'inflació. Això, per altra part, ve a coincidir amb els resultats obtinguts en els darrers estudis del Banc d'Espanya, segons els quals no hi ha hagut cap relació significa-

tiva entre oferta monetària i nivell de preus durant els darrers anys. En conseqüència, caldria establir alguns punts de referència que permetessin denunciar el Pacte, en cas de ser ultrapassats. Sobre aquest punt, però, hi insistirem més endavant.

El Pacte de la Moncloa no ofereix garanties en el sentit que el Programa de política conjuntural aconseguirà els seus objectius sense costos desproporcionats per a la classe treballadora. Això, però, es pot dir de qualsevol Pacte i de qualsevol Programa. El que cal ara és accentuar l'esforç per a definir, quan faci falta, i completar les mesures a fi que el programa econòmic sigui favorable per als treballadors.

C.- TASQUES POLÍTIQUES IMMEDIATES.

Respecte al Pacte de la Moncloa, les tasques polítiques immediates consisteixen a complementar-lo per a cobrir els buits, definir-lo millor per a suplir les ambigüitats, i exigir el rigorós compliment del que ja està clarament establert.

El propi document reconeix, en diverses parts, que l'economia espanyola avui està en gran part dominada pels grans monopolis, i en aquest sentit s'imtrodueix la necessitat d'una intervenció pública en la fixació dels preus en els sectors monopolitzats. És més, el document afirma que el govern té com a objectiu l'assoliment d'una "economia de mercat socialment avançada".

L'element nou en la present crisi, comparada amb les anteriors, és que té lloc en el si d'una economia altament monopolitzada. Aquest fenomen, que és comú a tots els països capitalistes avançats, presenta a Espanya unes dimensions particularment intenses. La total connivència entre poder polític i poder econòmic que es va desenvolupar sota el franquisme, ha servit per a consolidar i aprofundir el grau de monopoli, sempre subjecte a l'oligarquia bancària. L'economia espanyola de les darreries del franquisme és un cas exemplar de capitalisme monopolista "administrat".

Hom creu que l'actual procés inflacionari no pot ésser explicat sense fer referència al caràcter monopolista dels sectors més significatius de l'economia, on els preus no es formen sota règim de competència. En conseqüència, sembla que no és possible assolir una

comprensió satisfactòria de les causes de la inflació sense estudiar detalladament el comportament dels preus en diversos mercats, A títol d'exemple, direm que el component alimentari de l'índex del cost de la vida durant aquests darrers anys ha anat pujant persistentment per sobre del valor del índex promig. Això revela l'existència, en aquest cas, d'uns canals de comercialització monopolistes que són responsables de l'augment d'aquests preus. El mateix podria dir-se d'altres sectors on és la producció la que està clarament monopolitzada.

Així doncs, hom veu que un element fonamental per a tallar la inflació és l'actuació específica en alguns mercats particularment significatius. Aquesta actuació pot tenir diverses vessants: intervenció directa en la fixació dels preus (tot garantint un control democràtic en l'execució d'aquesta política); limitació del consum públic i control del crèdit oficial respecte a aquests sectors; estímuls a inversions competitives que trenquin el monopoli; etc. Per aquest camí sembla que seria possible d'obtenir resultats positius en el control de la inflació.

De qualsevol manera, aquestes són actuacions a curt termini que no ofereixen un marc satisfactori per a la regulació sistemàtica d'una economia capitalista de caràcter monopolista. Per a resoldre aquest problema el govern ens proposa de tornar cap a una "economia de mercat", com si el procés de monopolització fos un fenomen transitori del capitalisme. Aquest, però, és un procés irreversible que sorgeix de la pròpia dinàmica del desenvolupament capitalista, i el seu objectiu és prosseguir el procés de concentració i consolidar la seva hegemonia sobre l'aparell polític de l'Estat. Tota promesa de retornar al passat no és sinó facilitar el camí cap a l'hegemonia dels monopolis.

A mig termini l'única sortida progressista és el control democràtic de l'Estat. A Espanya, ara, cal trencar la connivència entre l'Administració i el sector monopolista, i el millor camí és la participació de les forces democràtiques en el govern. Des del govern caldrà després potenciar el control democràtic dels sectors monopolistes.

Presentarem ara algunes de les mesures complementàries que creiem que s'haurien d'impulsar, seguidament, s'analitzaran alguns

dels punts ambiguament formulats en el Pacte i es proposaran possibles formes d'especificar-los.

Actuacions complementàries.

1- Utilitzar els controls de preus i els de la gestió del sistema financer per a portar una política autènticament antimonopolista.

2- Potenciar actuacions específiques de regulació de sectors monopolitzats referides no tan sols als frens, sinó també a les qualitats. Exemple: a/ la distribució de productes agraris per a reduir el diferencial entre preus pagats al camperol i cobrats al consumidor; b/ actuar sobre el quasi monopoli de les centrals lleteres.

3- Aquest tipus d'actuacions (1 i 2) i la base establerta amb el Pacte de la Moncloa obren noves perspectives en diferents direccions. Pensar en la intervenció en organismes de control, elaboració de l'índex del cost de la vida, etc. En particular, cal assenyalar que la culminació natural d'aquest procés és l'elaboració democràtica de la política econòmica, amb la participació de les forces polítiques i socials interessades. Així doncs, el camí a promoure és el de la planificació democràtica. La potenciació de mesures en aquesta direcció corregirà la tendència "privatista" del govern, reflectida en el moderat paper del sector públic (i especialment de la inversió pública i de l'INI), en l'absència d'una política de reorientació industrial (que permeti una solució sòlida de la balança de pagaments a mig i llarg termini), en la defensa de "l'economia social de mercat".

4- L'objectiu essencial del programa econòmic del Pacte és el control de la inflacio. Això es reflecteix en què l'únic element de control establert és l'evolució dels preus (per sota del 11,5% a juny 1978, mesura 21). Ara bé, des de la nostra perspectiva, hi ha d'altres qüestions tan essencials, o més, que el control de la inflació. Caldria doncs establir controls de referència respecte a aquestes qüestions que si fossin ultrapassats impliquessin la denúncia del Pacte. Més específicament, veiem els seguents punts mínims:

a/ Pel que fa a la inflació, caldria establir un calendari sobre nivells màxims d'inflació. Donat que l'índex del cost de la vida corresponent al mes de juny (de) 1978 no es publica fins al cap de dos mesos, el present calendari implica que, si la inflació ultrapassa el límit màxim establert, els salaris no podrien ésser revisats fins a setembre. Cal doncs un calendari que estableixi màxims, per períodes de dos mesos per exemple. Pel que fa al control de preus, (mesura 16), caldria establir unes normes d'actuació. Quant podran pujar aquests preus? Ara s'anuncia una puja del preu del tabac en un 33%, tot i ésser un monopoli estatal. Com a mínim caldria exigir que les puges, abans de passar al Consell de Ministres, haguessin d'ésser informades per una comissió amb àmplia participació democràtica.

b/ Respecte a l'atur, el Pacte no estableix cap màxim. Sembla evident que el calendari sobre màxims d'inflació hauria d'anar acompanyat amb màxims sobre atur. Caldria, doncs, preveure que la despesa pública prevista per absorbir l'atur (mesures 2 a 3 i altres que incideixen sobre l'atur de manera més indirecta, especialment la 10) sería revisada a l'alça si aquests màxims fossin ultrapassats.

c/ En el programa hi consten diverses mesures de "compensació", que signifiquen millorar la distribució de la renda (mesura 5, entre d'altres), els serveis col.lectius (veigis la part III d'aquest document), indagar un control de la racionalitat de la despesa pública i del comportament dels monopolis (especialment, la gran banca), etc. Aquestes mesures poden ésser aplicades en graus d'intensitat i d'eficàcia molt diferents.

Caldria, doncs, establir alguns nivells de realització mínima que haurien de comprometre el govern en aquests terrenys.

5- Alguns sectors de l'empresariat (i en particular els sectors monopolistes) han reaccionat en contra del Programa. Caldria doncs establir alguna llei de defensa contra polítiques empresarials de boicot. Algunes formes de boicot són difícilment perseguibles: la vaga d'inversions (per exemple). N'hi ha d'altres, però, que poden esser atacades. En concret:

a/ Actuacions decidides i exemplars contra les empreses que suspenen els pagaments de quotes a la Seguretat Social:

b/ Legislació severa, i aplicació efectiva, contra el delicte fiscal d'evasió d'impostos.

c/ Legislació dràstica contra expedients de crisi, suspensions de pagaments i fallides fradulentes.

d/ Control realment efectiu de la fugida de capitals a l'estranger.

6- La direcció dels efectes depressius del programa depèn de com es distribuexi el crèdit restringit. Com a mecanisme de control (de la direcció) el Pacte estableix només que el crèdit haurà d'ésser raccionat proporcionalment entre empreses grans, petites i mitjanes (mesures 13,14 i 15). Ara bé, és evident que cal elaborar una estratègia de desenvolupament industrial a mig termini que estableixi més prioritats sobre quins sectors de la producció han d'ésser potenciats, de manera que la plena ocupació i l'equilibri de la balança de pagaments quedin garantits a mig termini. Aquest punt toca precisament un altre dels grans buits del programa: el sector exterior, sobre el que no hi ha cap estudi de com evolucionarà, ni de com resoldre la crisi de la balança de pagaments.

C.- BALANÇ DE LES MESURES.

Abans de cloure l'examen de les mesures conjunturals convé analitzar llur impacte sobre algunes qüestions crucials com: atur, distribució de la renda, lluita anti-monopolista i salaris.

1- Segons estimen els estudis de base del Pacte, l'augment de l'atur durant el 1978 serà de 100.000 persones. La principal causa de l'atur seran les restriccions creditícies (mesura 10), a les que les empreses estaran sotmeses, que provocaran nombroses fallides i expedients de crisi. Per absorbir l'atur, s'endegarà un programa de construcció d'escoles per un valor de 40.000 milions de ptes, que es cobrirà amb l'emissió de Deute Públic (mesura 3). Unes altres mesures pretenen induir les empreses a augmentar la plantilla, reduint relativament el cost de la mà d'obra. Així es preveu un augment de les quotes de la S.S. del 10% (mesura 6), per sota de l'augment dels salaris. Per compensar la S.S. d'aquesta pèrdua d'ingressos, l'Estat li farà una transferència de 40.000 milions de ptes (mesura 2). A més, es permetrà que les empreses paguin només la meitat de les quotes de la S.S. de tots els nous llocs de treball que siguin coberts bé per persones acolli-

des al subsidi d'atur (mesura 24), bé per joves que entrin al mercat de treball (mesura 25).

2-Distribució de la renda. En primer lloc, cal esmentar l'extensió del subsidi a tots els aturats (mesura 9), que serà cobert amb una transferència del l'Estat per valor de 60.000 milions de ptes (26). La reforma fiscal d'urgència (mesura 5) pot contribuir al millorament de la distribució de la renda. Cal, però, que la inspecció tributària aconsegueixi que els no-assalariats també paguin impostos sobre la renda. Hi ha d'altres mesures que més aviat pretenen una redistribució de renda interna entre les classes populars. Així, s'acorda que els augments de pensions seran de caràcter progressiu (mesura 8) i que, dels increments salarials, la meitat hauria d'ésser distribuïda linealment (mesura 22). Per tant, el conjunt de mesures porta més cap a una redistribució de rendes en el si de la classe treballadora que no pas a una redistribució entre classes. Cal tenir present, però, que sense una inspecció fiscal eficient les rendes no salarials difícilment seran controlables.

3-Lluita anti-monopolista. En aquest punt, les mesures del Pacte cobreixen dos vessants. En primer lloc, s'estableix el control dels preus en els sectors monopolitzats (mesura 16), a través d'organismes en els que hi participaran tant representacions ciutadanes com sindicals. La segona vessant fa referència al control monopolista de l'economia a través del sistema financer. En concret, hi ha diverses mesures que possibiliten un cert alliberament de la petita i mitjana empresa del control de l'oligarquia bancària. La banca oficial i les caixes d'estalvi augmentaran els seus crèdits cap a aquestes empreses (mesures 12 i 13 respectivament) . A més, s'estableix un control sobre la política creditícia de la banca, a fi que no afavoreixi només les empreses del propi grup bancari (mesures 14 i 15). És evident que, a curt termini, serà difícil la plena i efectiva utilització de les possibilitats de control que permetan aquestes mesures. De tota manera, obren un camí cap a una política anti-monopolista a mig termini.

III. ANÀLISI DE LA POLÍTICA A LLARG TERMINI.

A.- MESURES QUE AFECTEN LA BASE ECONÒMICA DEL FRANQUISME.

1- Reforma fiscal: Abans del 30 de desembre de 1977, es tindrà la llei de bases per ésser discutida a les Corts, amb unes mides transitòries d'urgència a aplicar el 1978. Els principis d'aquesta llei són:

Creació de l'impost sobre el patrimoni.

Regulació de l'impost sobre successions.

Modernització de l'impost sobre societats.

Racionalització dels impostos indirectes.

2- Reforma i Control de la Seguretat Social. Amb les següents mesures:

Racionalització de la Gestió, amb la reestructuració de les entitats gestores.

Control parlamentari dels pressupostos.

Participació de les centrals sindicals en el control de les entitats gestores, a partir del nivell local (4 mesos després de les eleccions sindicals).

Cotització progressiva, amb criteris d'eficàcia i de redistribució.

Augment progressiu de la participació estatal, fent-la arribar a un 20% en 1983.

3- Reforma i Control de la despesa pública.

Augment de la despesa pública en un 21,4 %, enfront d'un creixement del 22 %.

Control parlamentari de la despesa pública, tant a nivell dels pressupostos de cada ministeri com a nivell global.

4- Empresa pública. Abans del 30 de juny de 1978, Estatut de l'empresa pública que inclou:

Control parlamentari.

Regionalització i descentralització de les inversions.

Participació sindical en la gestió.

Règim d'incompatibilitats dels membres del consell d'administració.

Adquisicions i vendes a preus reals.

B.- AVALUACIÓ DE LES MESURES.

De totes aquestes mesures, algunes corresponen a la política conjuntural però afecten el comportament econòmic dels aparells de l'estat, i per tant les esmentem també ací. Però els elements importants estan en la reforma de certes estructures, especialment en la introducció del control democràtic, parlamentari o sindical, dins alguns aparells de l'estat. El mateix Fuentes ha parlat sovint de l'eliminació del sector de no-mercat. Per a ell, això significava fer de mica en mica la liberalització dels aparells de l'estat en el sentit econòmic, per a ferles competitius respecte de les institucions privades, (empreses, bancs). Per a nosaltres, aquesta via ha de significar la creació d'un sector públic fort, democràtic, que pugui orientarse a les necessitats collectives, el que significarà també, a curt termini, l'eliminació de la corrupció existent a tots nivells encara en els moments actuals (INI, Seguretat Social, etc). Cal recordar ací que el franquisme no ha estat solsament un sistema de repressió política, sinó que molt fonamentalment ha estat un sistema econòmic de manteniment de privilegis per a garantir uns guanys econòmics elevats,

En conjunt, podríem dir que el primer bloc de mesures suposa un pas de sanejament econòmic i que correspon al conjunt de transformacions esmentades en el document del congrés del Partit.

a/ La institucionalització de la participació dels traballadors en les empreses públiques i en la seguretat social suposaran la clarificació dels comptes d' ambdues institucions, i el que realment siguin aparells al servei de tot el poble. Al mateix temps, b/ el control parlamentari de la despesa pública, i la seva racionalització, ja iniciada (presentació global dels pressupostos generals i dels especials), faran que aquesta es dirigeixi cap a aquells sectors i grups amb més necessitats. c/ Les orientacions donades per a les caixes d'estalvis i per al crèdit oficial, anirien en el mateix sentit, i el conjunt de mesures ha de significar una eina important de redistribució de renda, l'assoliment d'un creixement més equilibrat i l'eliminació parcial de rendes parasitàries. Per al darrer punt, s'han d'incloure les polítiques d' urbanisme (eliminació de l'especulació), de comercialització (eliminació d'intermediaris), etc .

Com a segon element s'ha d'assenyalar que moltes d'aquestes mesures han de tenir una incidència indirecta, encara que a mig termini,

sobre els efectes de la crisi. Aquesta, tal com hem dit en començar, presenta una especial gravetat a casa nostra degut a la crisi política de sortida del franquisme: l'eliminació de les bases econòmiques del mateix ha de suposar l'eliminació del que podríem anomenar costos de la irracionalitat del sistema econòmic franquista; bona part dels costos salarials d'una empresa són realment costos d'aquest tipus (IRTP, altres impostos, Seguretat Social), i la seva racionalització ha de fer que disminueixin. És per això que no podem aceptar la imputació de la crisi als elevats costos salarials, perquè seria una manera simplista d'eliminar les responsabilitats del franquisme. Però també el sistema econòmic franquista ha suposat un empitjorament de les altres conseqüències de la crisi: l'atur. La concessió de crèdits per vies "especials", tant per part de la banca oficial com de la privada, ha fet que la crisi recaigués sobre els treballadors, al temps que encara no se'ls permetia l'ús dels més elementals instruments de defensa, les centrals sindicals.

El programa té però moltes ambigüitats, que cal definir en el termini més breu possible: a/ En primer lloc, cal participar activament en l'elaboració del projecte final de reforma fiscal, que com hem dit era un dels elements més importants d'aquesta part. En segon lloc b/ la reforma de la Seguretat Social es presenta sols a nivell de principis, i malgrat que a la primera part s'ha parlat de l'increment progressiu de la participació de l'Estat, fins al 20% en 1983, caldria que es fes d'una forma més precisa. c/ El mateix podem dir respecte del control i la racionalització de la despesa pública. Es necessari, doncs, que avancem perquè aquestes imprecisions quedin resoltes en el terme més breu possible; en especial, la participació dels treballadors en la gestió de la S.S, a nivell local i comarcal, és una mesura que podria articularse amb rapidesa i efectivitat.

Els altres apartats mereixen un comentari apart:

1-Reforma fiscal, que en certa mesura representa l'element més important de tot el programa a llarg termini. Els principis que la informen busquen l'adequació del nostre sistema fiscal als sistemas imperants a Europa, i àdhuc més. Les veus en contra seu no s'han fet esperar, no tan sols per part d'algun membre del govern, sinó també per part de representants de la patronal, que comencen a veure i témer no aquesta adequació del sistema, sinó els intents, tímids encara, d'acabar l'evasió i el frau fiscal. A més, però, la reforma busca que les despeses de l'estat siguin finançades principalment pels qui més tenen. Per això és necessari no tan sols que es

porti a terme en els terminis acordats, sinó que es complementi amb una reforma important de l'estructura recaptadora i de la legislació sobre el frau.

2-Sector públic: les transformacions en aquest sector han ja començat amb la presentació dels pressupostos globals per a l'any 1978. A més, entre les mesures de política conjuntural, la despesa pública es limitava a un creixement del 21,4 %, similar al creixement monetari previst. L'estat, d'aquesta forma, s'adequa al pla econòmic de sanejament.

La reforma fiscal, tendent a una estructura més justa i progressiva dels impostos, és a dir, dels ingressos de l'Estat, ha de venir completada en una societat democràtica per la possibilitat de control parlamentari de la despesa pública, de manera que el país pugui conèixer en què es gasten els seus diners.

Els acords presos de cara al perfeccionament del control de la despesa pública han de permetre avançar en aquesta via.

L'Administració es compromet a reformar el seu sistema de control de la despesa pública, en ordre a poder disposar d'una informació clara i pràctica que permiti saber el que costa i el que es gasta en cada un dels serveis que corren a càrrec de l'Estat i en cada programa concret dins d'aquests serveis. Així mateix, es podrà conèixer la repartició territorial d'aquestes despeses, fet que té un especial interès a Catalunya, per a poder negociar el traspàs de recursos que ha d'acompanyar el corresponent traspàs de serveis a la Generalitat.

Per altra banda, es preveu la creació de subcomissions parlamentàries que seran la garantia del control del parlament sobre la despesa pública.

(L'assignació de recursos als diferents serveis públics i funcions que realitza l'Estat estarà fixada en el pressupost, que haurà estat prèviament discutit i aprovat per les Corts). Les subcomissions de control permetran vetllar per què es compleixin tots aquelles previsions del pressupost que satisfan necessitats col.lectives de la població, sobre tot en el cas de noves inversions i ampliacions de serveis. Permetran també valorar la qualitat dels serveis públics en relació als mitjans assignats, fet molt important al nostre país donats els alts nivells d'ineficiència i de corrupció que existeixen en el sector públic. Han de permetre denunciar la situació de tants i tants funcionaris que cobren de l'Estat sense complir cap funció real o en situació de flagrant incompatibilitat amb altres càrrecs públics o privats.

També s'acorden uns criteris generals de control, funcionament i racionalització de l'empresa pública que hauran de quedar recollits en un Estatut a elaborar abans del 30 de juny de 1978.

Aquets criteris podran permetre al parlament, en un primer pas, d'obtenir la informació necessària per poder valorar els recursos humans i materials que representen les empreses públiques, les activitats que realitzen, quina és la seva eficàcia i rendabilitat social actual, i quins són els interessos que realment serveixen.

Per a assolir el sol fet de la transparència informativa, s'han de poder evitar certes situacions escandoloses com ara que els diners de la Seguretat Social serveixin per finançar empreses de l'INI, o que l'INI compri o vengui empreses al sector privat a preus que res tenen a veure amb el seu valor real, el que equival al traspàs sense contrapartida de béns públics a mans privades, operacions que no són gens d'estranyar quan són els mateixos interessos privats els que controlen l'aparell de l'Estat.

La informació i el control parlamentari han de facilitar també la formulació de mesures que permetin un funcionament eficient i socialment rendible de l'empresa pública, així com la denúncia de les situacions irregulars que es produeixin.

3-Sector financer: les reformes d'aquest sector busquen que les entitats oficials de crèdit es financiïn, al menys en la seva tercera part, amb recursos captats en el mercat de capitals, i que les seves operacions puguin ésser assimilades a les de la banca privada. Per altre part, l'aplicació de la llei d'incompatibilitats bancàries pretén la disminució de les situacions de privilegi per part de certes empreses. Les normes per les caixes volen fer d'aquestes, igual que la banca oficial, unes entitats que dediquin especial atenció a les empreses i sectors que estiguin més afectats per la crisi, així com aquells que puguin estimular la disminució de l'atur. El Congrés, com a representació de la voluntat popular, vigilarà aquestes funcions i ha de garantir la representació en els òrgans de govern de les caixes de les corporacions locals i governs autònoms, així com la representació dels imposítors.

En conjunt, les mesures del pacte suposen un sanejament

del sistema financer i una més gran liberalització i flexibilització del seu funcionament. La política monetària restrictiva, malgrat els seus perills, ajudarà una reassignació de recursos financers, afavorint les empreses més eficients, sempre que el control parlamentari de tot el sistema financer sigui realment efectiu, de forma que l'accés al crèdit públic es faci en igualtat de condicions.

En base a la informació que l'Administració haurà de facilitar, ha de ser possible per a les forces populars defensar al parlament l'adopció de polítiques concertes de l'empresa pública, en coherència amb polítiques més globals de reestructuració i desenvolupament industrial del país.

Finalment, la participació dels treballadors en els òrgans de govern de les empreses públiques és un aspecte de la major importància, ja que, a més de permetre un control intern de la gestió d'aquestes empreses, pot omplir una funció educadora de molts quadres obrers, entrenant-los en la gestió de les empreses i en la comprensió dels mecanismes complexos de la maquinària que volem transformar.

IV POLÍTICA DE MILLORA DE LES CONDICIONS DE VIDA.

A- Mesures proposades.

1- Política educativa: Pla nacional d' escolarització, amb la creació de 800.000 noves places en el bienni 1978-79.

Democratització dels centres d'ensenyança, buscant la participació de tots els sectors.

Millora de la retribució del professorat.

Revisió del sistema de subvencions dels centres no estatals.

Incorporació de les diferentes llengües a tots els nivells.

2- Política d' urbanisme i vivenda. Abans del 30 de juny de 1978, s'haurà de tenir el catàleg del sòl urbanitzat i urbanitzable.

Regulació de la reconversió del sòl públic a privat.

Promoció d' operacions en règim de cooperativa, i de les que tendeixin a solucionar els problemes de barri o nuclis de població.

Abans del 31 de març de 1978, nou reglament d'expropiacions.

Posta en pràctica immediata dels impostos sobre solars i dels impostos sobre l'increment del valor dels terrenys.

Adopció de mesures per l'ocupació de vivendes. Participació dels partits en la investigació de les ocupacions actuals.

3- Política agrícola, pesquera i de comercialització.

Abans del 31 de març de 1978 es revisarà la normativa del l'institut nacional del consum.

Abans del 30 de juny de 1978 es presentaran les següents normatives:

Ordenació de cultius.

Llei d' arrendaments rústics.

Llei sobre Entitats Asociatives, Cooperatives.

Pla de reestructuració del sector pesquer.

Programa de Reforma i modernització de les estructures comercials.

També s'observa la promulgació de:

Llei de reforma i desenvolupament agrari.

Llei d'assegurança agrària.

Extensió les aigües jurisdiccionals a 200 milles.

4- Política energètica. Abans del 31 de desembre, pla energètic nacional.

Mesures destinades a la conservació i estalvi d' energia, diversificació de les fonts, investigació d' altres formes.

Atenció especial a l' electrificació rural i els òrgans de l'Administració garanteixen la direcció de tot el procés de racionalització del sector.

La localització de les centrals nuclears es farà amb la intervenció de les autoritats locals.

5-Política sanitària i de gestió de la Seguretat Social.

Elaboració d'un catàleg de malalties professionals.

Participació de les centrals en el control de la SS.

Creació d' una empresa nacional farmacèutica i venda directa de medecines bàsiques en els centres de la SS.

Inclusió d'un servei de Psiquiatria.

B.- BALANÇ DE LES MESURES I PROPOSTES COMPLEMENTÀRIES.

Aquest darrer bloc de mesures va principalment dirigit a millorar les condicions de vida, i malgrat que ja hem dit que algunes d'elles suposen una transformació dels aparells institucionals (comercialització, etc), cal tenir en compte que les polítiques envers l'agricultura i la pesca s'han d'emmarcar en l'observació d'aquests com a sectors socials, com a modes de vida d' una important part de la població, i no simplement com a sectors productius.

El que hi ha i el que no hi ha s'ha de veure a cada apartat.

1/ Política educativa: El punt més important és la creació de noves places, que al mateix temps afectarà el nivell d'atur. Però la democratització i la revisió del sistema de subvencions tenen una importància més gran a llarg termini, doncs han de permetre l'avenç cap a l'escola única al temps que han de suposar que les millores salarials dels professors no repercuteixin directament sobre els pares. Respecte a la incorporació de les diferentes llengües a tots els nivells, cal recordar que actualment el ministeri té congelades moltes places de PNN d' institut que vénen a coincidir amb les places necessàries per a impartir l'ensenyament de català. Cal vigilar aquest aspecte.

2/ Política d' urbanisme i vivenda: ací queda concretada l'elaboració d' un catàleg de sòl i d'un nou reglament d'expropiacions. Les comissions municipals de partits hauran de vigilar alguns elements . Queda, per tant, l'elaboració d'una llei de sòl que unifiqui molts d'aquets criteris i que inclogui el control públic del preu del sòl.

3- Política agrícola. Es ací on aquirebó tot està ja programat, i aleshores és necessari participar activament en l'elaboració de les lleis per què aquestes observin les mesures que nosaltres defensem. En especial: a/ La llei d'arrendament ha d'anar cap a la facilitat de l'accés a la propietat per part dels conreuadors (arrendataris i parcers), malgrat que els principis en què es basa (donats en el text) ja contemplen aquests fins; b/ El control per part dels sindicats de l'elaboració de la política de preus.

4/ Política energètica: amb l'elaboració d'un pla energètic nacional. Com a punts complementaris hi ha el foment de l'electrificació i, en el moment actual, la consulta i vigilància de la localització de les centrals nuclears. Però és necessari anar més enllà, i garantir de mica en mica el control de les empreses elèctriques per part de l'Estat, mitjançant els paquets d'accions que aquest té. No podem oblidar la importància del sector i el lligam que té amb els grans bancs.

5/ Política sanitària: la majoria dels elements d'aquest apartat es refereixen a la reforma del sistema de prestacions de la SS. És per això que, en conjunt, s'hauria d'anar cap a l'elaboració d' una política sanitària, no de guarniment sinó que observés tots els aspectes de la medicina (preventiva especialment) i que tenim definits en el Servei Nacional de la Salut.

En totes aquestes mesures es nota a faltar en gran manera els criteris de descentralització i de competències econòmiques de la Generalitat. I aquest ha d'ésser un dels cabalis de batalla a aconseguir. En general, podem dir que, a l'espera del desenvolupament de les lleis programades, l'àrea que queda més coberta i en la que són possibles més avenços d'entrada és l'agrícola. Per altre cantó, el que queda més descobert és el sistema financer, especialment en el que es refereix a la banca privada. S'ha de pensar que els instruments indirectes han de servir, en aquest darrer cas, la democratització dels òrgans rectors del Banc d'Espanya i del Crèdit Oficial; altra,

el control de certs sectors clau (energia, etc) ha de permetre que la banca privada adopti un comportament més d'acord amb les necessitats públiques.

APÈNDIX I: QUADRE DE MESURES.

-Novembre de 1977

Política salarial i d'ocupació.

Preus de productes controlats.

Índex de preus de consum bàsic.

Normativa sobre crèdits de caixes.

Mesures sobre l'assegurança d'atur.

-30 desembre de 1977

Llei de reforma Fiscal.

Pla energètic Nacional.

-30 de març de 1978.

Llei de regulació dels òrgans rectors del Banc d'Espanya i del crèdit oficial.

Reglament d'expropiacions.

Normativa de l'Institut Nacional de Consum.

-31 de juny de 1978.

Estatut de l'empresa pública.

Catàleg de sòl urbanitzat i urbanitzable.

Pla d' urbanització de conreus.

Llei d'arrendaments rústics.

Pla de reestructuració de la pesca.

Llei d'entitats associatives,i cooperatives.

Programa de modernització de les estructures comercials.

-Sense data.

Participació sindical a l' elaboració dels índexs de preus.

Reestructuració de les gestores de la Seguretat Social.

Normes d' incompatibilitàts bancàries.

Democratització dels centres d'ensenyament.

Normes sobre subvencions a centres d'ensenyament privats.

Regulació de la reconversió del sòl.

Llei de reforma i desenvolupament agrari.

Llei d'assegurances agràries

Participació de les organitzacins sindicals en la política de preus

agraris.

Catàleg de malalties professionals.

Estatut de l' explotació familiar agrària.

Empresa nacional farmacèutica.

Participació de treballadors en les gestores de la S.S. (4 mesos després de les eleccions sindicals).

Incorporació de les llengües a l'ensenyament i reciclatge de professors.

APÈNDIX II: ALTRES MESURES A PROPOSAR.

a/ Conjuntura.

Actuacions contra sectors monopolitzats.

Calendari de nivells màxims d' inflació.

Establiment d'uns marges de desocupació, amb ulterior despesa pública si són superats.

Lleis de defensa contra el boicot empresarial.

b/ Altres mesures.

Educació: Elaboració d' un estatut del professorat a tots nivells.
Aplicació de les mesures salarials al personal docent i no docent.

Urbanisme: Elaboració d'una llei del sòl que reculli:
Catàleg de sòl.
Regulació d'usos.
Control polític del preu del sòl.
Creació de patrimonis municipals i locals .
Participació democràtica en els òrgans de gestió urbanística.

Sanitat: Elaboració d'uns principis de política sanitària, en vies cap a la creació del Servei Nacional de la Salut.

Financer: Delimitació de funcions i estructuració del consell superior bancari.

Energia i indústria:
Desenvolupament de fonts alternatives d' energia.
Potenciació del control estatal sobre sectors energètics.
Elaboració d' un Pla d' ordenació industrial, tant general com per sectors, amb mesures conjunturals incorporades.

c/ Autonomia.

Cal anar ,en el termini més breu possible,cap a la definició de les competències econòmiques de la Generalitat.Aquestes haurien d' incloure

Control de les institucions del sector públic.

Seguretat Social.

Empreses públiques.

Sistema financer,

Regulació dels recursos econòmics de la Generalitat.

Fiscalitat autònoma.

Despesa pública transferida.

Competència en matèries de política.

Sanitària.

Educativa.

Industrial.

Urbanística.

Agrícola.